

[H. C. Hansen.]

er lagt over på bonusudbetalingen, fordi den almindelige forbruger og selv store erhvervsvirksomheder ikke er i stand til at se, hvorledes en bonus, der bliver udbetalt om 5 år, kan indvirke på præmien. Jeg vil endvidere også sige, at den manglende konkurrence på præmier gør, at noget af konkurrencen også skubbes over på reklame. Vi har jo alle set statsanstaltens reklamer i den sidste tid, hvor der står: bonus, der batter. Der bruges efter min mening forkerte penge i reklamering. Konkurrencen bør lægges over på præmierne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om stats-tilskud til energibesparende foranstaltninger i forbindelse med industrielle processer m. v.

(Lovforslag nr. L 155. Fremsat 12/4 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Nielson (S):

Dette lovforslag er et led i de energibesparende foranstaltninger, der blev aftalt i augustforliget og i aftalerne om beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, som blev indgået i februar. Det er en genfremsættelse efter valget, og jeg skal derfor koncentrere mig om de ændringer, der er i forhold til det lovforslag, der tidligere er blevet behandlet.

For det første er loven foreslået gjort permanent. For det andet forhøjes det maksimale tilskud fra 400.000 kr. til 800.000 kr. Tilsagnsrammen for finansåret 1977-78 udvides for det tredje fra 40 mill. kr. til 80 mill. kr. Der er i loven specificeret retningslinjer for tilskud med særligt henblik på håndværket og den mindre industri, og der er afsat 10 mill. kr. til dette formål i indeværende finansår. Det er en imødekommelse af en række partiers indvendinger under førstebehandlingen sidste gang.

Endelig er der afsat 10 mill. kr. som en engangsforanstaltning til tilskud til udskiftning af fiskerbådsmotorer.

Jeg skal ikke gå ind i en teoretisk debat om forholdet mellem virksomhedernes egne investeringsdispositioner og de samfundsmæssige interesser. Jeg skal også undlade at diskutere tilskudsproblemer generelt. Men når vi her foreslår, at der på et selektivt grundlag ydes disse tilskud, er det ganske enkelt for at stimulere en hurtigere udvikling i den rigtige retning, end vi ellers ville få. Vi fremskynder gennem de tilskud en energirigtig teknologisk tilpasningsproces, som det både er i samfundets og i erhvervslivets egen interesse at vi fremskynder. Sagen er nemlig, at det, vi i dag med det foreliggende lovforslag tilskynder virksomhederne til at gøre, er noget, de om nogle få år i lyset af den generelle udvikling på energiområdet efter alt at dømme alligevel vil blive tvunget til at gøre. Konkurrencemæssigt er det imidlertid en indlysende fordel for det danske erhvervsliv at have været foran i denne teknologiske tilpasning. Derfor er lovforslaget også værdifuldt set i en beskæftigelsesmæssig sammenhæng, ikke bare på kort sigt, men også i et længere perspektiv.

På denne baggrund kan jeg tilsige socialdemokratiets velvilje ved behandlingen af lovforslaget og også udtrykke et håb om, at vi kan gennemføre en meget, meget hurtig behandling i udvalget.

Lawaetz (FP):

Jeg kan gå med til, at energibesparende foranstaltninger er meget nyttige, men dernæst vil jeg sige, at fremskridtspartiet i princippet er imod tilskudsordninger, fordi disse ordninger som regel bider sig selv i halen. Det gør dette lovforslag også, alene fordi tilskuddene skal beskattes, og dér får loven ikke det tilsigtede incitament. Beskatningen vil medføre, at staten af de bevilgede 80 mill. kr. stort set får 30-35 mill. kr. tilbage igen. Man flotter sig med store beløb, det lyder godt udadtil, men det er ikke noget rigtigt, når det kommer til stykket. Lad mig tage et letfatteligt eksempel: et projekt på 100.000 kr., tilskud 40 pct., lig med 40.000 kr., minus modtagerens trækprocent i en privat virksomhed, f. eks. 50, det vil sige, at virksomheden i virkeligheden kun får 20.000 kr. og således selv skal investere 80.000 kr. Alene til forrentning af investeringerne vil medgå ca. 12.000 kr. Besparelsen skal således give, skal vi

[Lawaetz.]

sige 20.000 kr. om året, for at virksomheden kan få blot 10 pct. forrentning af sin investering. Det siger mig, at man i masser af tilfælde vil være mere interesseret i at investere 80.000 kr. i andre foranstaltninger af produktionsfremmende karakter.

Det beviser nok nogenlunde, at den sædvanlige cirkel er der: større tilskud og dermed større skatter og en alt for begrænset nyttevirkning for samfundet. Det eneste, man er helt sikker på, er nogle udgifter til ansættelse af flere medarbejdere i administrationen og meget væsentlige udgifter til noget andet, jeg er betænkelig ved. Det er de nævnte 4-5 sagskyndige udvalg. De ser ud, som om de er dyre, men det kan vi vel få opklaret.

Skulle man have virkelige resultater på dette meget samfundsnyttige felt, tror jeg, tilbuddene skulle gøres langt mere tillokkende. Regeringen kan nok som sædvanlig få flertal for en tilskudsordning, da det passer ind i systemet, og jeg vil medgive, at man har mange tilskudsordninger, der er langt mindre nyttige end den, der indeholdes i dette lovforslag.

Vi vil med interesse se på tingene under udvalgsarbejdet og måske medvirke til at få det bedst mulige ud af det. Jeg tror, forslaget om standardiserede forbedringer på brancheplan, eventuelt i samarbejde med brancheorganisationer, er noget af det mest nyttige, og det gælder måske også mere økonomiske motorer til fiskerne. Den slags vil give de bedste resultater i praksis.

Ellemann-Jensen (V):

Venstre kan gå ind for dette lovforslag, men det sker ikke helt uden betænkeligheder. Vi bryder os principielt ikke om statstilskud til erhvervslivet. Vi ser ikke nogen fornuftig sammenhæng i en økonomisk politik, der først påfører virksomhederne betydelige omkostninger af forskellig art og derefter lukker op for statskassen for at sikre finansieringen af de nødvendige investeringer. Det kan føre til skævheder i erhvervsstrukturen, som vi ikke kan være tjent med.

Vi ser heller ikke den store visdom i, at man først pålægger erhvervslivet en samlet omkostningsbyrde på 200 mill. kr. om året med en elafgift og så få måneder efter stiller midler til rådighed for de samme virksomheders investeringer.

Men vi erkender, at den energipolitiske situation kræver usædvanlige foranstaltninger, og det er derfor, vi på trods af principielle betænkeligheder kan gå ind for at yde statstilskud til energibesparende procesændringer i industrien. Vi er nemlig også foruroliget over det uhyggeligt presserende behov for at bremse væksten i energiforbruget, og vi ser dette behov yderligere forstærket af regeringens beklagelige nølen med at træffe beslutning om at få indført kernekraft i Danmark.

Ministeren sagde i sin fremsættelse, at de mål for besparelser i industriens energiforbrug, der er nedlagt i handelsministerens energiplan, vil kræve investeringer på godt 1 mia kr. i de næste 7-8 år. Det siger sig selv, at erhvervslivet med de aktuelle indtjeningsforhold vil have meget vanskeligt ved at opfylde denne målsætning, og handelsministeren kunne såmænd godt have sparet sig sin kryptiske bemærkning i fremsættelsen om, som der står: at privatøkonomiske interesser i at gennemføre spareforanstaltninger ikke vil kunne konkurrere med andre investeringbehov i virksomhederne. Det er såmænd ikke så meget et spørgsmål om privatøkonomiske interesser, som det er et spørgsmål om overhovedet at kunne gennemføre de nødvendige investeringer under de nuværende indtjenings- og konkurrenceforhold.

Om lovforslaget bør det i øvrigt siges, at der er langt mere perspektiv i som her at yde tilskud til energibesparelser i industrielle processer, end der er i tilskud til isolering af bygninger, og hvad vi ellers har set.

Lovforslaget her synes også i endnu højere grad end det tidligere forslag at rumme mulighed for positive virkninger på beskæftigelse og betalingsbalance. Det genfremsatte forslag er i sin nye form også udtryk for en langt mere ligelig behandling af virksomhederne. Vi lægger stor vægt på, at der nu er gjort noget for at undgå en forskelsbehandling til ugunst for de mindre virksomheder, og vi håber, at det med tiden skal kunne lykkes at komme endnu længere ad denne vej.

Vi har en række spørgsmål om beløbsgrænser og administration. Dem vil vi kigge på under udvalgsarbejdet. Jeg kan på venstres vegne give tilsagn om en saglig og velvillig behandling af lovforslaget.

John Winther (KF):

Lovforslaget er en genfremstilling fra første samling. Derfor kan jeg i det store og hele hen-

[John Winther.]

vide til de bemærkninger, vores ordfører dengang fremsatte. Vi var dengang, og det er vi fortsat, positivt indstillet over for lovforslaget. Det er noget, der har med energidebatten at gøre, og jeg har konstateret, at vi hen ad vejen får de forskellige energiforslag frem. Det skal jeg kun glæde mig over. Ved energidebatten sidste tirsdag gav jeg udtryk for, at det var en klar nødvendighed, at der blev sparet på energien, og det står vi naturligvis ved. Det gælder også i de tilfælde, hvor indførelse af energibesparende foranstaltninger ikke nødvendigvis betyder bedre rentabilitet for de virksomheder, der berøres.

Vi kan derfor tilslutte os hovedsigtet i lovforslaget, nemlig at der åbnes mulighed for at yde tilskud til energibesparende foranstaltninger i industrien, således at indførelsen af disse foranstaltninger ikke på urimelig vis belaster erhvervslivets omkostningsniveau.

Der er enkeltheder i lovforslaget, bl. a. hvordan man får det meste ud af de tilskud, der gives, som vi gerne vil have lejlighed til at se nærmere på under udvalgsarbejdet, men vi kan som sagt tilsige en positiv behandling.

Melchior (CD):

Jeg forstod aldeles ikke hr. Lawaets' udregning af, hvordan sådan et tilskud virker. Han gav sig til at trække skatten fra, det, som måtte blive tilovers i en virksomhed, når et regnskabsår er gået. Skat det er noget, man betaler netop af et overskud, medens tilskuddet falder under alle omstændigheder, forudsat at de foranstaltninger, som er lovforslagets hensigt, iværksættes. Jeg tror derfor, at det er en hokus-pokusregning, som ikke holder stik.

Jeg kan på CDs vegne meddele, at vi finder lovforslaget veludformet. Vi tror, det vil tjene sin meget nødvendige hensigt, og vi lover derfor medvirken til en hurtig gang til vedtagelse.

Ole Olsen (SF):

Jeg hører til de ordførere, der, da forslaget var fremme sidste gang, kritiserede, at det ikke omfattede mindre virksomheder, og jeg skal derfor begynde med at takke for, at der er taget hensyn til kritikken, da lovforslaget nu også omfatter mindre virksomheder.

Den socialdemokratiske ordfører, hr. Poul Nielson, gjorde mig nervøs og var lige på nippet til at få mig til at fortryde min forholdsvis

begeistrede tilslutning til lovforslaget sidste gang. Jeg vil derfor forsøge at drage det frem, som set fra mit synspunkt er væsentligst, hvilket den daværende handelsminister, hr. Per Hækkerup, også lagde vældig stor vægt på, nemlig det synspunkt, at der er en række investeringer, som ikke er privatøkonomisk rentable, men som er samfundsøkonomisk rentable, og det er til dem, man giver tilskuddet. Vi vil ikke give tilskud i flæng, det må jeg understrege over for regeringen. Hvis det er det, der er meningen, så er jeg nødsaget til at trække SFs støtte tilbage. Det helt afgørende for os, er, at vi simpelt hen giver tilskud til projekter, der ikke er privatøkonomisk rentable. Men det skal kunne betale sig samfundsmæssigt ved, at man sparer på energien.

Jeg kan huske, at hr. Wilhjelms under behandlingen sidste gang fremførte nogen kritik, det gjorde hr. Kaj Hansen også, men en del af kritikken gik ud på, at virksomhederne havde råd til at betale selv. Det er det centrale ved det: virksomhederne gør det ikke selv, man skal give et incitament til, at de gør noget, som de ellers ikke ville gøre, og derved sparer på energien. Jeg er derfor nødsaget til efter hr. Poul Nielsons udlægning af teksten – jeg håber, jeg har misforstået det – at bede handelsministeren bekræfte, at det faktisk er meningen, at pengene skal bruges på denne måde, og at man også i administrationen af loven vil forsøge at tage det hensyn og sørge for, at pengene bliver anvendt sådan.

Jeg må også sige, som det er sagt af flere ordførere, at lovforslaget er velformuleret, det er et godt forslag, og jeg synes nok, det er en vej, vi kan gå videre ad. Jeg kan ikke dy mig for at sige, at fremskridtspartiet som sædvanlig ikke har forstået noget som helst af, hvad det hele drejer sig om. Det er næsten håbløst at begynde at argumentere med fremskridtspartiet, når det drejer sig om økonomi, som det gør her. Det var jo ét sammensurium af påstande, der blev slynget ud. Det skuffede mig mere, at det blev fremført af venstres ordfører, at det ikke var rimeligt først at lægge en afgift på og så bagefter give tilskud. Nu stemte vi imod elafgiften, fordi vi fandt, det var en dum form for afgift, vi havde foretrukket råenergiavgiften, som havde virket bedre, men den historie er jo altså overstået. Men systemet i en energipolitik må netop være, at man forsøger at belaste forbruget af olie osv. med afgifter og samti-

[Ole Olsen.]

dig giver incitament til at spare. Det er den eneste udvej, vi har ud over at fastsætte en række normer, hvad vi selvfølgelig også skal gøre.

Jeg håber, at dette fra regeringens side er et led i en energipolitik, som følger de retningslinjer, jeg har foreslået at skitsere her.

Ib Nørlund (DKP):

For så vidt som formålet er at få anvendt industrielle processer, der kræver mindre energi, er det selvfølgelig meget udmærket for samfundet, men i det nuværende samfund er det unægtelig blandet sammen med en række helt andre problemer, som indbefatter den private kapitals berigelsesmuligheder også i sådanne sammenhænge.

Jeg vil sige, at lovforslaget er et bevis på, hvor forkert det er, når det i denne sal så ofte prækes, at kapitalen og konkurrencen løser alle problemer til det bedste. Det ville være en forpligtelse for dem, der leder produktionen, at tage hensyn også til energifremmende foranstaltninger, hvis deres formål var så ædle, som vi ofte får at vide. Men det er de jo ikke. Det siges på den meget nuttede måde i bemærkningerne, at:

»... foranstaltningernes rentabilitet ofte er lavere end for andre umiddelbart påtrængende investeringer.«

Altså simpelt hen, at der dirigeres efter profitprincippet, og man laver ikke altid det, der skal laves. Når det så ikke sker, så er den eneste løsning, der kan findes, altså, at der ydes tilskud til det. Når man sammenligner denne pæne måde at optræde på med den måde, hvorpå man forholder sig til lønarbejdere, er det jo temmelig iøjnefaldende, hvad det er for en forskel. Endda er der stadig væk sørget for, at det fortrinsvis er de store foretagender, der kan få fornøjelsen af forslaget.

Nu gør jeg mig selvfølgelig ikke forestillinger om, at man skal gennemføre socialismen med dette lovforslag – det ville også være kedeligt, om en sådan historisk begivenhed foregik under så begrænset tilslutning, som der er i salen for øjeblikket – men det, man i det mindste kunne gøre, synes jeg, var at få garanti for, at de tilskud, som der er tale om, faktisk også udnyttes til den energibesparelse, der stilles i udsigt. Ganske vist skal der godkendes projekter, og der kan i visse tilfælde foretages besigtigelser, men hvor er kontrollen med de faktiske

resultater af energibesparelsen? At der kan opstå behov for kontrol, fremgår vel også af § 19, hvor det forudses, at der kan gives urigtige oplysninger.

Vi vil derfor viderebehandle lovforslaget med en velbegrunnet skepsis og ønsker i hvert fald at opnå resultater i den retning, som jeg her har antydnet.

Svend Haugaard (RV):

Vi har set en række lovforslag med det formål at spare på energien, og dette forslag er ikke det dårligste. Fra radikal side er vi afgjort positive over for selve sigtet, at spare energi, og vi er det især, når industrien og produktionen kan fremmes samtidig. Det er jo rigtigt, som det er sagt, at der er en række tilfælde, hvor det ikke umiddelbart er rentabelt at investere i energibesparelser, og så er det rigtigt, at samfundet træder til. Ligeledes er vi interesseret i, at beskæftigelsen kan fremmes igennem forslaget.

Vi lægger meget vægt på, at de mindre virksomheder har fået en lidt bedre chance. Vi går gerne videre i samme retning. Vi er også enige i, at det er rigtigt, at fiskerbådsmotorerne får deres mulighed. Vi ser i det hele taget gerne, at denne støtte bredes ud, sådan at forholdsvis mange virksomheder får andel i den.

Der er en række detaljer, som egner sig bedst til udvalgets behandling, men jeg kan sige som helhed, at det radikale venstre er meget velvilligt indstillet over for forslaget.

Mølgaard (DR):

Retsforbundets gruppe er positivt indstillet over for det, man vel kan kalde formålsparagraffen i dette lovforslag, men det begrænser sig praktisk taget også til dette.

Vi er modstander af energiødslen, så vi synes, det er rigtigt at begrænse den. Vi synes også, det er rigtigt at begrænse arbejdsløsheden, og vi erkender, at energibesparelser og energibesparende foranstaltninger og industriens vilkår kan mikses på en sådan måde, så det unødigt giver anledning til arbejdsløshed.

Det lovforslag, der er fremsat, synes vi ikke prioriterer på den rigtige måde. Den prioriteringsmodel, forslaget er et led i, har vi ingen sympati for i gruppen. Vi finder, at det knytter sig for stærkt til en politisk model, som vi har oplevet alt for stærkt, nemlig en erhvervstilskudsmodel. Det skal ikke nægtes, at den er set før, men det gør ikke modellen bedre. Vi afvi-

[Mølgaard.]

ser subsidier, og subsidielinjen er det stærke i dette lovforslag.

Næringslivets andel af vort energiforbrug er ikke stor. Vi nærer stor tvivl om behovet for særskilt at animere til energibesparelser ved særforanstaltninger over for det næringsliv, som dette forslag handler om. Vi nærer derimod ingen tvivl om, at skal der sådanne foranstaltninger til, må modellen være helt anderledes end denne tilskudsmodel, der rutter med statens penge uden vished for, at det er en optimal energibesparelsesindsats man opnår, men med vished for, at man hjælper de virksomheder, der har en sådan økonomi og navnlig en sådan likviditet eller sådan en adgang til likviditet ved lånemuligheder i pengeinstitutterne, at de kan klare den øvrige finansiering af disse energibesparende foranstaltninger.

Vi har set noget tilsvarende inden for bygge- og boligområdet, hvor det var dem, der ikke havde råd til noget, der fortsat måtte sidde uisoleret, men i overført betydning isoleret i deres boliger, hvor det trak igennem og rev i vinduer, døre osv. De kunne ikke betale de energibesparende foranstaltninger, selv om de kunne få 25 pct. i tilskud, for hvordan skulle de klare at skaffe finansieringen af de øvrige 75 pct? Denne skæve model, der sikrede, at de, der kunne klare udbetalingen, også fik et tilskud oven i handelen, synes vi ikke der er grund til at overføre til industriens, til næringslivets område. Ud fra den sociale betragtning er vi ærlig talt negativt indstillet over for forslaget, selv om formålsparagraffen lyder pænt.

Wilhelm (VS):

VS har ikke ændret holdning til dette forslag, siden det sidst var til første behandling den 16. december i fjor, og jeg skal derfor henviser til den tale, der blev holdt ved den lejlighed, og kun gentage nogle få hovedpunkter.

Vi finder, at ministeren – det har han overtaget fra sin forgænger – kommer med en fuldstændig rigtig bemærkning, men vi finder også, at den mere er en generel karakteristik af det økonomiske system, vi lever under, end den drejer sig om disse foranstaltninger. Bemærkningen lyder:

»Det privatøkonomiske krav til foranstaltningernes indtjeningssevne vil i mange tilfælde ikke være sammenfaldende med det samfundsmæssigt ønskelige.«

Det synes vi er en udmærket karakteristik af det kapitalistiske system, det har en bred, almen gyldighed, men er måske ikke lige i øjet, når det drejer sig om de ting, vi her behandler.

Det er jo sådan, at bemærkningerne til lovforslaget er ualmindelig klare i deres selvmodsigelse. På den ene side så siger man, at netop disse foranstaltningers rentabilitet ofte er lavere end andre umiddelbart påtrængende investeringers. På den anden side siger man 10 linjer længere henne, at netop fremstillingsvirksomhedernes processer formentlig vil kunne resultere i større besparelser i energiforbruget pr. investeret krone end foranstaltninger i andre sektorer. Så er det, vi i VS har sat os hen og sagt: nå ja, men hvad er det, regeringen selv har oplyst i sin energiplan og i alle de andre redegørelser, der er kommet om sådanne besparelsesinvesteringers rentabilitet? Der finder vi, at gennemsnittet er en rentabilitet på 11 pct., men vel at mærke indeksreguleret, fordi det er målt på oliebesparelsen, og oliepriserne stiger, og de stiger formentlig, venter vel alle, hurtigere end inflationen i almindelighed, så en indeksregulering, der er hurtigere end den generelle inflation, 11 pct. indeksreguleret, det er en pæn forrentning, det er endda en meget pæn forrentning af en investering. Her står, at dette afsnit af energibesparelsesinvesteringerne må forventes at kunne resultere i større besparelse pr. investeret krone, end hvis vi tager hele sektoren bredt, sådan som grundlaget er for disse tal.

Det er på den baggrund, vi må sige, at hvis der er noget, der skulle være rentable investeringer, og som ikke skulle behøve supplerende motivation, så er det lige netop på dette område, hvis man i øvrigt kan tro på de oplysninger, regeringen selv har lagt frem i forbindelse med sin energiplan og de spørgsmål, der er stillet til den. Derfor kan vi kun betragte dette som en ren og skær erhvervsstøtte. Vores holdning til forslaget bliver ikke blidere af, at den vigtigste ændring, der er sket siden december, er, at beløbsrammen er dobet op.

Handelsministeren (Ivar Nørgaard):

I modsætning til, hvad der gjaldt det forrige lovforslag, kan jeg denne gang fordele min tak på mange ordførere. Jeg er glad for, at lovforslaget har fået denne brede tilslutning.

Jeg er også glad for, at de ordførere, der har udtalt sig om tidspunktet for lovforslagets fær-

[Handelsministeren.]

digbehandling, har sagt, at det skulle ske i denne samling, og at det skulle gå hurtigt. Det er ret væsentligt, at lovforslaget bliver vedtaget i denne samling, så vi kan få sat det i værk.

Jeg ville være frygtelig ked af, når jeg nu havde chancen for at få begejstret tilslutning fra SFs repræsentant, hr. Ole Olsen, hvis den skulle falde væk. Jeg ved ikke, og jeg kan hjælpe på begejstringen ved at henvise til, hvad der står i bemærkningerne til lovforslagets § 4. I hvert fald vil det hjælpe på afklaringen, og jeg skal citere. Der står:

»Det er tanken at søge tilskudsydelsen koncentreret om investeringer, som ikke under alle omstændigheder kan ventes gennemført, enten i forbindelse med andre rationaliseringsforanstaltninger eller produktionsomlægninger i øvrigt, eller fordi de i øvrigt har en så god privatøkonomisk rentabilitet, at de også uden tilskud kan ventes iværksat inden for den nærmeste fremtid.«

Det vil sige, at jeg kan besvare det direkte spørgsmål, hr. Ole Olsen stillede, sådan, at hvis investeringerne forventes at kunne blive gennemført på grund af, at de i sig selv er rentable, så vil de ikke kunne opnå tilskud. Nogen knivskarp grænse ved hr. Ole Olsen jo helt klart det er svært at trække, men det er altså kriteriet.

Lawaetz (FP):

En kort bemærkning for at påtale hr. Melchior's beskyldning for, at jeg skulle lave hokus-pokusregning. Jeg tror nærmere, det er Christian Hansens regnebog, han skal tage i brug her, så enkelt er det. Hvis man har et projekt til 100.000 kr. på udgiftssiden og på indtægtssiden 40.000 og man har en beskatningsprocent på 50, så får man altså kun 20.000 kr. Man forøger firmaets bruttoindkomst med 40.000 kr. Det er Christian Hansen's regnebog og ikke hokusfokus.

Melchior (CD):

Jeg anfægtede ikke regnestykkets tal, men den anvendelse, der blev gjort af dem, så jeg må dementere mig selv. End ikke hokusfokus var hr. Lawaetz altså i stand til at indrømme, men det er nu også svært.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Erlendsson):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om personalenormering i daginstitutioner [af Tyroll m. fl.]

(Beslutningsforslag nr. B 48. Fremsat 12/4 77).

Forslaget sættes til forhandling.

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg vil gerne indlede med at minde om, at der ved besparelserne på daginstitutionsområdet var tale om en folketingsbeslutning, som regeringen ikke var enig i. Når vi alligevel gik ind i et forlig om besparelserne, var det for at afbøde de værste konsekvenser af folketingets vedtagelse i forbindelse med finansloven 1975-76. Man må også huske på, at den reduktion af personaletallet, som folketinget vedtog, blev fulgt op af en adgang til at dispensere fra normeringsreglerne, hvor særlige forhold forelå, således at der blev åbnet mulighed for at yde ekstra hjælp, hvor behovet var størst.

Nu stiller VS, SF og DKP forslag om, at folketinget skal opfordre regeringen til at genindføre de tidligere regler for personalenormeringen i daginstitutioner. Forholdet er imidlertid det, at siden folketinget vedtog ovennævnte reduktion af personaletallet, er alle afgørelser på dette område lagt ud til kommunerne. Det skete den 1. april 1976, da bistandsloven trådte i kraft.

Med hensyn til normeringerne på daginstitutionsområdet skete der det, at socialministeriet og Kommunernes Landsforening, aftalte, at besparelserne for finansåret 1975-76 skulle søges videreført som forudsat af folketinget ved kommunernes frivillige medvirken. Men denne aftale kunne altså ifølge sagens natur kun indeholde en henstilling til de enkelte kommuner, og den bortfaldt den 1. januar 1977.

Staten har altså ikke længere lovhemmel til at pålægge kommunerne en bestemt normering i daginstitutionerne. Det er den enkelte kommune selv, der afgør, hvorledes normeringerne skal være, herunder altså også i daginstitutionerne. Det kan derfor ikke lade sig gøre at føre